

عنوان مقاله:

بررسی روایت نقالان از داستان رستم و اسفندیار

محل انتشار:

فصلنامه کاوش نامه زبان و ادبیات فارسی، دوره 21، شماره 44 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

رضا اشرف زاده - عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد

بهمن دمشقی خیابانی - زبان و ادبیات فارسی

خلاصه مقاله:

طومارهای نقالی یکی از اجزای مهم ادبیات داستانی عامه هستند. طومار متن مکتوبی است که به دست نقالان استاد تدوین می شده و خود و نیز شاگردانشان براساس آن «داستان می زده اند». از لحاظ محتوا و مضمون، طومار شامل اجزای زیر بوده است: داستان های شاهنامه (معمولا از آغاز تا پایان داستان بهمن)؛ بخش هایی از منظومه های پهلوانی (ادامه شاهنامه مانند گرشاسپ نامه، سام نامه، بهمن نامه، برزنامه، بانوگشسپ نامه، فرامرنامه و جز این ها)؛ برخی روایت های شفاهی اصیل از داستان های حماسی و پهلوانی که از دیرباز در کنار روایت های مکتوب میان مردم رایج بوده و به دست پیشینیان مکتوب نشده است و سرانجام داستان هایی که برساخته برخی مولفان خوش ذوق طومارها یا اسلاف آنها بوده است. در این مقاله، ضمن مروری کوتاه بر پیشینه هنر نقالی، به بررسی داستان رستم و اسفندیار از منظر نقالان و راویان پرداخته و وجوه اختلاف و اشتراک آن را برشمرده ایم. در روایت های نقالان، برداشت های شخصی و یا جمعی برآمده از آرزوها و آرمان ها نمود می یابد و به هسته اصلی داستان گره می خورد. در نتیجه این گره خوردگی، نقالان شاهنامه آنچه هست را به آنچه که باید باشد و یا آرزو می کنند که باشد مبدل می سازند و بر پیکره اصلی داستان می افزایند.

کلمات کلیدی:

نقالی، شاهنامه فردوسی، رستم و اسفندیار، طومار نقالان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1734298>

